Nr 188. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. Kraków, Sobota 15

NOWA R

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . 63.000 mkp.
Z odnoszeniem . . 73.000 „
przesyłką poczt. 75.000 „
Za granicą . . . 120.000 „
Cena numeru 3000 marek polskich
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 41. Międzymiast. 1572.
Adres Administracji:
ulica św. Anny L. 3.
Telefon 241.

Katastrofa japońska

Kraków, 14 września.

Trzesienie ziemi, największe z dotychczas zapamiętanych, które nawiedziło Japonję, stanowi dla tego młodego mocarstwa cios bardzo dotkliwy, równy pod względem skutków przegranej wojnie. Wypowiadane już opinje o upadku lub co najmniej cofnięciu się Japonji do rzędu państw trzeciorzędnych są z pewnością przesadne. Niemniej jednak nie ulega wątpliwości, że nawet tak dzielny naród, jak japoński, będzie potrzebował szeregu lat wytężonej pracy, aby skutki straszliwej katastrofy przezwyciężyć, straty poniesione wyrównać.

W czasie wojny światowej Japonja miała warunki niezwykłego rozkwitu Nietylko jej zdobycze polityczne, lecz przedewszystkiem handlowe i ogólno-ekonomiczne z tego okresu są ogromne.

Japonja nietylko wyszła z trwałego deficytu, który był pozostałością wojny z Rosją, ale nagromadziła znaczne rezerwy kapitałów, podniosła do pełnego parytetu złotego swoją walutę, inwestowała bardzo znaczne sumy w swój ekspanzywny przemysł.

Zakres polityczno-ekonomicznych wpływów Japonji rozszerzył się niebywale. W Chinach wpływy japońskie utrwaliły się nietylko na północy, ale w samem centrum sfery wpływów angielskich, w dolinie Jantsekianu. Z powodu rewolucji rosyjskiej okupacja militarna japońska, a za nią wpływ gospodarczy rozszerzył się po całej wschodniej Syberji aż niemal po Bajkał.

Konferencja waszyngtońska, odbyta w zimie z 1921 na 1922, była zwrócona ukrytem swem ostrzem przedewszystkiem przeciw Japonji. — Obie potencje anglo-saskie — Anglja i Ameryka, zaniepokojone tym wzrostem ekspanzji japońskiej, połączyły się i narzuciły Japonji szereg ograniczeń pod pozorem redukcji zbrojeń morskich wedle znanego klucza: 3:5:5. w czem liczbę trzy reprezentuje Japonja, piątki zaś oba mocarstwa anglo-saskie.

Rozumna polityka japońska nie próbowała przebijać głową twardego anglo-saskiego muru, który nagle przed nią wyrósł, ale wysnuła praktyczne konsekwencje z jego pojawienia się. Japonja wycofała się z Syberji, ograniczyła dobrowolnie zbyt szeroko zakreślone sfery swoich wpływów i skoncentrowała się na terytorjum skromniejszem dla tem intensywniejszej pracy wewnętrznej.

Właśnie w trakcie tej pracy nawiedziła Japonję ostatnia katastrofa elementarna. Jakkolwiek podawane pierwotnie liczby zabitych w tej katastrofie okazały się na szczęście bardzo przesadnemi, to jednak same oficjalne źródła japońskie podają ją na 600 do 700 tysięcy ludzi. Jest to caloroczny przyrost naturalny ludności Nipponu. Katastrofa nawiedziła nadto najgęściej zaludniony i przemysłowo i gospodarczo najważniejszy obszar Japonji. — W gruzy padła ogromna stolica, tudzież największe centrum handlu i przemysłu, Jokohama, z której ocalały tylko dwa murowane domy. Pod względem gospodarczym oznacza to wypadnięcie nagłe najważniejszego centrum organizacyjnego i konstruktywnego. Port i jego urządzenia, mnóstwo fabryk i magazynów, potężny węzeł komunikacyj kolejowych, wszystkie najważniejsze banki Japonji — pewnego dnia przestały istnieć. Pozostały po nich tylko zgliszcza i gruzy, z których genjusz potężnego narodu powoli tylko i z ofiarami wielkiemi będzie musiał wszystko odbudowywać na nowo. Co najmniej praca jednego pokolenia całego pójdzie na ten cel. Tymczasem Japonja niewątpliwie traci na szereg lat najważniejsze czynniki swojej ekspanzji na zewnątrz i najsilniejsze instrumenty swojej polityki mocarstwowej. Przedewszystkiem jej finanse spadają znowu do rzędu stałych i deficytowych. Międzynarodowe położenie obniża się odpowiednio.

Wszystko to oczywiście nie na stałe, lecz tylko na jakiś czas. Niemniej jednak w stosunku sił międzynarodowych zaszła wskutek katastrofy tak wielka zmiana na niekorzyść Japonji, a z korzyścią obu mocarstw anglo-saskich, a także i Rosji, że dla przywrócenia istniejącego dotąd w tej mierze stosunku. Japonja będzie potrzebowała nietylko długiego czasu, ciężkiej pracy, lecz także powtórzenia się w jakiejś formie okoliczności tak dla niej szczęśliwej, jak ostatnia wojna światowa.

Wieści z Tokió

Poselstwo japońskie w Warszawie otrzymało z Tokio z dnia 11 września następujący telegram:

Pomimo prawie że całkowitego zburzenia okręgu przemysłowego i handlowego w Tokio i Jokohamie, porządek, jak również i zaopatrzenie w żywność jest przywrócone. Gmachy dużych banków, jak Banku Państwowego „Nippon“, filja „Jokohama Specie Bank w Tokio, Bank „Kogio“ (przemysłowy), Bank „Taiwan“ (Formoza), Bank Mitzu-Bishi“, Bank „Sumitomo“ pozostały nieuszkodzone. Stosując się do moratorjum, zaczynając od 8 września, rozpoczęto wypłaty mniejszych sum. Po przywróceniu działalności Banku Państwowego, będzie okazana pomoc średnim i małym Bankom dla wznowienia obrotów finansowych. Szkody, poniesione są bardzo poważne, jednakże sytuacja ekonomiczna miejscowa wkrótce się polepszy. Większe towarzystwa handlowe rozpoczynają powoli swą działalność w miejscowościach Osaka i Kobe. Powyższe okoliczności wpłynęły uspokajająco na zaburzenia w całej Japonji, wywołane nieszczęściem i można zauważyć, że życie ekonomiczne w Japonji nie będzie zachwiane. W Osaka i innych centrach obroty giełdowe są przywrócone.

OCALENIE KOLONJI POLSKIEJ W TOKIO.

Do ministerstwa spraw zagranicznych przybył sekretarz poselstwa japońskiego w Warszawie p. Tanaka, aby w imieniu poselstwa zawiadomić ministerstwo o otrzymaniu pierwszej depeszy z Tokio. Depesza ta zawiera wieść o ocaleniu wszystkich członków poselstwa polskiego w Tokio, a także o tem, że gmach poselstwa naszego został bardzo nieznacznie uszkodzony.

Według informacyj, nadesłanych przez posła polskiego w Tokio, dotychczas nie stwierdzono ani jednego wypadku śmierci z pośród kolonji polskiej.

LICZBA ZABITYCH
W TOKIO I JOK

Londyn, 13 września (PA
dyńska w Londynie podaj
o katastrofie w Japonji:
Zgodnie z otrzymanemi
ściami **ze źródeł oficjalny**
zniszczeniu wskutek trzęs
łych stąd pożarów **316 tysi**
nowi 71 proc. ogólnej liczby
kio. Bez dachu nad głową
mieszkańców miasta, co sta
nego zaludnienia.
W Jokohamie, zgodnie z
trzymanemi do dnia 8 bm.
rzeniu, bądź spaleniu **70**
ofiar w ludziach w Jokoh
siace zabitych i 40 tysięc
ratunkowej, prowadzonej
tempie, bierze udział armja
ska.
Londyn, 13 września (P
z Osaki, że według urzędo
do ubiegłego piątku w sa
no 81.114 trupów.

OBSZAR OBJĘTY K

Paryż, 13 września (PAT
Tokio. że obszar dotknię
ma 160 klm. długości i prz
ludnia ku północy, oraz
Objął on siedem okręgów
pięć większych miast i 33
nami ludności.

ZESTAWIENIE WSTRZ
TRZĘSIENIA

Londyn, 13 września (A
pońscy ogłaszają zestawi
czas trzęsienia ziemi 1 i
356, 3 września 289, 4 w
śnia 146, 6 września 63,
1.029 wstrząśnień ziemi.

PRACE NAD URUCHOMI
KOLEJOWYCH I TELE

Londyn, 13 wrześni
między Ossaka a T
wiony z wyjątkiem
waliły się wiaduk
trudności przy tr
Komunikacja te
stała na nowo prz
godzinach okazał się
depesz i rozmów, że
telegramów urzędowych
telegramów, zawierających
zostałych przy życiu, a na
dze municypalne.

POMOC FRANCUSKA

Paryż, 12 września (PAT
paryskiej powziął inicjatyw
pomocy ofiarom katastrofy
niony przez syndykat komi
listę subskrypcyjną.
W związku z akcją komit
zaznacza, że jednym z pie
cych z Japonją krajów, któ
mocą w Jokohamie, **były Fr**
Dziennik paryski stwierdza
ność, że we Francji wiadom
jęta z dużem zadowoleniem
przypomina pomoc, z **jaką**
sojusznikom w sierpniu 191
lona obecnie pomoc jest
tego długu, jaki sojusznic
Japonji w czasie wojny.

DAR PAPIE

Rzym, 13 września (PAT
nuncjaturze w Tokio przez
szygtonie kwotę **20 tysię**
pierwszą pomoc dla doknię
nia ziemi w Japonji.

HELENA VINCENT-FILOCHOWSKA.

MISTER JACK

23 **(Ciąg dalszy).**

Wątły promyk nadziei rozjaśniał czarną otchłań rozpaczy i na chwilę w sercu pani Kamienieckiej, rozdartem cierpieniem, usypiała ślepa, oszalała trwoga.

— Amerykanin, syn lorda, emigranta z Anglji — szeptało natrętnie złudzenie — więc nie on, nie Leszek... Mój Boże, prawda, że to nie on?

Dźwięczny, wiosenny deszcz uderzał o szyby i prędko i wesoło powtarzał:

— Nie, to nie on... Nie on...

— Prawda, że nie on? — upajało się na chwilę słodką pewnością biedne, struchlałe serce matki, ale oto wracało znów wspomnienie nowego jęku, na pół zrozumiałego wyznania, rzuconego w dręczącym, gorączkowym śnie:

— To ja, mamusiu, to ja...

Siwa głowa pani Kamienieckiej znów ciężko i bezwładnie upadła na stół.

— Jeżeli krzyknę, obudzę Leszka. Jeżeli krzyknę, obudzę — uparcie wirowało w oszalałym mózgu na pół świadome ostrzeżenie.

I jednocześnie suche, pałające oczy spoglądały w półmrok pokoju, w którym przy zapuszczonych storach majaczyła na białem tle poduszek uśpiona głowa syna. Prosił, aby go obudzić dopiero za dwie godziny, przed wieczornem wyjściem do pracy. I podczas jego snu, w którym może znów spala go wczorajsza gorączka, w bezpieczną ciszę ich jasnego życia we dwoje wpełzł czarny, podstępny gad i zatruł śmiertelnym jadem czuwające nad synem serce matki. Nie wolno jej nawet krzyknąć z rozpaczy, ani zapytać o prawdę... — Musi trwać w męczarni bez nadziei. z siwą głową, opartą o stół i z rozkrzyżowanemi na nim ramionami miotana trwogą i nadzieją, konająco z rozpaczy i wracające z ponad otchłani zwątpienia do życia po kruchym pomoście błogosławionego złudzenia.

Stary, gdański zegar odmierzał tak powoli upływające minuty i kwadranse, jak gdyby bawił się z wyrafinowanem okrucieństwem trwogą, rozpaczą i śmiertelnym niepokojem pani Kamienieckiej. — Granatowy, wiosenny zmierzch zapadał ledwie dostrzegalnie, a deszcz przestał dzwonić dźwięcznie i wesoło o szyby małego, podniebnego mieszkanka. I pani Kamieniecka zamiast z ulgą, ze strachem dojrzała w półmroku godzinę obudzenia syna. Zadanie mu pytania wydało się jej nagle ciężarem ponad siły.

— A jednak zapytam — postanowiła, wchodząc do pokoju Leszka i czując, jak uginają się pod nią słabe kolana.

Obudził się natychmiast i odkręcając przy łóżku kontakt nocnej lampki, uśmiechnął się do matki z wysiłkiem. Był zmieniony i miał zapadłe i zagasłe oczy. w których chwilowo nie płonęła gorączka. Pani Kamieniecka krzyknęła cicho i podbiegła do syna.

— Leszku, ty musisz zostać w łóżku — błagalnie spojrzała mu w oczy. — Jesteś taki zmieniony.

Potrząsnął przecząco głową, tuląc jej dłoń do zimnego, wilgotnego czoła.

— Nic z tego, droga. maleńka mamusiu...
Patrz — ani śladu gorączki.
tę z koniakiem i obiecuję u
że jutro nie przyjdę. Dobrze
Szybkiemi, drobnemi poc
ręce i policzki, których
strzegł w różowem świetle
ki. Pani Kamieniecka patrzy
rowaną twarz syna, okryt
wesołości i pytanie, palące
na nich, cofnięte gwałtown
rzyńskiej bolesnej i litośnej
— Może zapytam jutro
rządzając filiżankę mocnej
z koniakiem i podając ją d
towemu już do wyjścia Les
W przedpokoju przytulił
tkliwszym, mocniejszym,
uściskiem. Zdawało jej się
większe i jakby bardziej bl
chorobliwym cieniu wycze
gorączki, patrzą na nią s
nem. w którem była jakaś
mująca lękiem głębia czeg
nego i tragicznie smutnego.
— Wrócę dziś wcześniej
mamusiu i będziemy sobie
gę dżungli“ Kiplinga, praw
Skinęła głową, chowają
twarz bladą, jak płótno.
cierpieniem przejęła ją myśl
ny odchodzi w deszcz i
mrok słotnego wieczoru, b
niej. I nagle, jak gad,
uśpione wspomnienie potwo
z wytężeniem w oczy syna,
— Do biura idziesz. Le
do biura?

llby decyzja miasta wypadła
. wstępne roboty mogłyby się
rzyszłego roku.
OWIONEJ SALI RATUSZO-
dujemy, roboty około odno-
j w wieży przy strażnicy
gł., postąpiły już znacznie
się można, że ukończone one
ziernika br. i sala zostanie
czenie zbiorów muzealnych
owego umieści tam średnio-
ka, co będzie najlepiej
dało charakterowi kom-
znajdą tam pomieszczenie
kościelne, obrazy, paramenty
ji, oraz szereg innych urzą-
Pusta dotychczas sala wieży
krakowskim będzie stano-
w Muzeum Narodowego.

CEN DRUKÓW POCZTO-
ĘDNOSCI. Z Warszawy dono-

ztowej Kasy Oszczędności zo-
ena jest następująca: 1) ksią-
wa po 50 kartek 25.000 Mkp.,
a przekaz po 50 kartek 35
n pakiet blankietów nadaw-
120.000 Mkp., 4) pakiet blan-
po 100 sztuk 15.000 Mkp., 5)
tów nadawczych po 50 sztuk
pakiet kopert do czeków po
7) jeden pakiet przekazów
ch) po 100 sztuk 16.000 Mkp.,
sów do czeków zbiorowych
Mkp., 9) jeden pakiet dowo-
sztuk 2.000 Mkp.

EKWIWALENTU FRANKA
TACH POCZTOWYCH. Na
ładz pocztowych, podwyższo-
legraficznym, pocztowym i li-
między Polską a zagranicą
otego z 40.000 na 45.000 ma-
telegramy do Węgier wynosi
nji 1.000 Mkp. od wyrazu.

TARYFY KOMINIARSKIEJ.
kowskie po wysłuchaniu opinji
a Krakowa, Izby handlowej i
interesowanych stowarzyszeń,
ie par. 51 ustawy przemysłowej
dniem 1 września 1923 r. obo-
zas w poszczególnych dzielni-
va taryfy opłat za czynności

NY PIWA. W dniu wczoraj-
rów podniósł znowu cenę pi-
tego powodu w restauracjach
j wyższe ceny za piwo.

POBORÓW NAUCZYCIEL-
CKIEM. Wczoraj u kuratora
akowskiego p. Owińskiego,
nauczycielstwa części powia-
która przedstawiła opłakany
z powodu dotąd niewypłaco-
esiąc wrzesień. Kurator Owiń-
wenjować w tej sprawie w ka-
owicach. Niewypłacenie po-
ało brakiem gotówki w
ach.

RAZIE ZNALEZIE-
Policja krakowska
rekcji policji: „Zda-
e znalazcy balonów
z państw ościennych,
akich balonów kwestjo-
pod wskazanymi w tych
dresami. Takie postępowanie
ściwe, gdyż znalazca balonu
niezwłocznie oddać go w całości
cywilnej lub wojskowej".

TAMOSA" PRZED SĄDEM. —
ią s. o. Konopackim w sądzie
rakowie rozpocznie się głośna
wa „Artamosa", spółki masar-
jańskiej. Na ławie oskarżonych
owski, Różycki i Kurkiewicz.
lichwę wędlinami, której mieli
zy dostawach wojskowych. —
vała się w stadjum śledztwa od

RUCHU TRAMWAJOWEGO
udniem jadący ul. A. Potockie-
przewrócił się wskutek złama-
wał na dłuższy czas ruch tram-
r 5. Straż ogniowa usunęła wóz,
ruch podjęto na nowo.

E GRODZKIEGO NA WOL-
na więzienie za morderstwo do-
śp. Sądeckiej, Henryk Grodzki,
puszczony z więzień sądu okręg-
w Krakowie po zupełnem odsie-

YNY MĄKI I KAWY. Wczoraj
asystencji policji przeprowa-
ach firmy Schenker i Ska przy
iej rewizję, w czasie której zna-
ony mąki amerykańskiej i 120
ochodzenia w tej sprawie w toku.

MIERC CHŁOPCA. Wczoraj po
ostowej został zasypany ziemią
niestwierdzonego dotąd nazwi-
wypadku wezwano straż pożar-
tunkowe. Straż pożarna po dłuż-
ła ziemię i wydobyła chłopca,
naków życia. Lekarz pogotowia
przez uduszenie. Po oględzinach
karskiej zwłoki tragicznie zmar-
wieziono do zakładu medycyny
o wykaże bliższe okoliczności,
ły śmierć chłopca.

AN W KRAKOWIE. W ostat-
mywacze krakowscy wzięli się
zoną gorliwością do „roboty".
notuje znowu cały szereg wła-
ano wczoraj. I tak do mieszka-
skiego przy pl. Serkowskiego 15
kradziono prócz bielizny, biżute-
tości. W domu przy ul. Krupni-
niu się skradli opryszki na szko-
kiej garderobę. Do zamkniętego
zefa Wardyńskiego, ucznia aka-
zamieszkałego przy ul. Franci-
nał się w południe jakiś opryszek
nie zupełnie z wszelkich rucho-
z uniósł ze sobą prócz całej gar-
dnicę i kufer z książkami. Wresz-
, zamieszkałej przy ul. Gołębiej 2
obę i srebrną zastawę stołową.
ARZA. Onegdaj wieczorem orga-
ednej ze wsi pod Krakowem are-
kasiarza poszukiwanego od
przez sąd, Stanisława Litwińskie-go. Włamywacz zbiegł przed kilku miesiącami z więzień sądowych, gdzie odsiadywał kilkoletnią karę za włamania kasowe. W czasie przebywania na wolności dokonał on szeregu włamań, szczególnie w powiecie tarnowskim. Litwińskiego przewieziono do sądu tarnowskiego pod silną eskortą.

JESZCZE W SPRAWIE WYPADKU PRZY UL. CZYSTEJ. Odnośnie do sprawy znalezienia stróża domu przy ul. Czystej 5, skrępowanego sznurami i z kneblem w ustach, jak poinformowało nas pogotowie ratunkowe na podstawie ustnej relacji policjanta Nr 644, dopiero dziś wyjaśnia nam komunikat policyjny, że stróż Masłoń zasłabł z powodu ataku serca i zemdlał, a nie był wcale związany.

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA.

WALNY ZJAZD DELEGATÓW TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ odbędzie się we Lwowie w dniach 29 i 30 bm. Zarząd Główny T. S. L. wzywa zarządy kół, by najdalej do dnia 24 bm. zgłosiły zapotrzebowanie kwater dla delegatów na ręce Związku okręgowego we Lwowie, ul. Fredry 3. Delegaci zechcą się następnie zgłaszać o przeznaczenie im kwatery do komisji kwaterunkowej, która urzędować będzie w dniu 28 bm. po południu i 29 bm. rano w lokalu Związku okręgowego T. S. L., ul. Fredry 3, parter.

WPISY NA UNIWERSYTECIE JAGIELLOŃSKIM na rok szkolny 1923-24 rozpoczynają się w dniu 15 września i trwać będą do dnia 29 września włącznie z wyjątkiem niedziel.

Wpisy odbywają się w oznaczonym wyżej terminie na cały rok szkolny. Wobec tego słuchacze, zapisujący się na uniwersytet, muszą wpisywać do kart wpisowych (rodowów) oraz do książeczek legitymacyjnych (indeksów) wszystkie potrzebne im wykłady na cały rok szkolny w porządku trymestrów, dla każdego trymestru odrębnie.

Wszyscy słuchacze muszą zgłaszać się do wpisu osobiście u dziekana odnośnego wydziału.

NOWA WYSTAWA W „DOMU ARTYSTÓW". Związek polskich artystów-plastyków zawiadamia że z dniem 23 września br. nastąpi otwarcie nowej wystawy w Domu artystów. Ostateczny termin nadsyłania prac 21 bm., plac św. Ducha „Dom artystów".

Z kraju i ze świata

PREZYDENT RZECZYPOSP. NA PRZEDSTAWIENIU „ZEMSTY". Na wczorajszem przedstawieniu „Zemsty" Fredry w teatrze Rozmaitości obecny był prezydent Rzeczypospolitej z rodziną. Po drugiej odsłonie występujący w sztuce artyści oraz publiczność zgotowali prezydentowi owację, wznosząc okrzyki na jego cześć.

BUDOWA NOWEJ LINJI KOLEJOWEJ. Ministerstwo kolei udzieliło Towarzystwu robót inżynierskich koncesji na rozpoczęcie budowy linji kolejowej węglowej, łączącej Warszawę z Zagłębiem dąbrowskiem. Trasa nowej linji ma biegnąć przez Grójec i Radom, co z jednej strony znacznie skróci drogę, z drugiej zaś odciąży linję wiedeńską.

Ponieważ studja nad linją węglową zostały już dawno ukończone, a koncesjonarjusze mają zapewniony udział kapitałów zagranicznych, więc rozpoczęcia robót ziemnych należy się spodziewać na wiosnę.

ORDERY DLA PRZEMYSŁOWCÓW. „Głos Polski" donosi z Warszawy: Minister przemysłu i handlu, p. Szydłowski, udekorował wczoraj orderem „Polonia restituta" prezesa Związku przemysłowców, Władysława Kiślańskiego i prezesa Związku przemysłu metalowego, p. Stanisława Okólskiego.

POGRZEB PROF. HORNOWSKIEGO. Z Warszawy donoszą 13 bm.: Dziś w południe odbył się na cmentarzu powązkowskim pogrzeb prof. dra Hornowskiego, przy tłumnym udziale świata naukowego, profesorów uniwersytetu, delegatów wyższych uczelni, stowarzyszenia lekarskiego, Akademji Umiejętności i towarzystw naukowych. Po nabożeństwie kondukt pogrzebowy zatrzymał się przed uniwersytetem, gdzie przemawiał rektor imieniem senatu, poczem kondukt ruszył na cmentarz, gdzie młodzież poniosła trumnę.

ZGON WYDAWCZYNI „KURJERA WARSZAWSKIEGO". Hortenzja Lewentalowa, wydawczyni „Kurjera Warszawskiego" zmarła wczoraj w Zakopanem.

REWIZJE W LOKALACH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. Z Warszawy donoszą: Wczoraj z polecenia komisarza rządu oddział policji państwowej udał się do lokali związków zawodowych: piekarskiego i papierniczego, gdzie znaleziono zapas bibuły komunistycznej. Wspomniane lokale opieczętowano. W obu lokalach uprawiano propagandę komunistyczną, a w zeszłym roku podczas wyborów do Sejmu i Senatu mieścił się tam komitet komunistyczny wyborców „proletarjatu miast i wsi". Po rozpatrzeniu znalezionych papierów i zbadaniu świadków, całą tę sprawę przekazano sędziemu śledczemu.

WYDALENIE Z POLSKI. Donoszą z Tczewa: Wydaleni zostali z granic Polski obywatele niemiecy: cukiernik Biermann i fryzjer Wiszel z Tczewa, oraz dwaj właściciele ziemscy: Schwarz z Łukasina i Schlicht z Łąk Tczewskich. Pierwszy opuścić musiał granice państwa w 24 godzinach, gdyż pierwotny termin, mu wyznaczony do dalszego pobytu, już minął; trzej inni otrzymali nakaz opuszczenia granic naszych w przeciągu 14 dni. Wydalenie nastąpiło, jako przymusowe zarządzenie w odwet za ponowne wydalenie obywateli polskich z Niemiec.

WYCIECZKA BUŁGARSKA W WILNIE. Z Wilna donoszą: Od wtorku bawi we Wilnie wycieczka bułgarska. Goście bułgarscy w ciągu dnia zwiedzali miasto, wieczorem zaś wzięli udział w danym na ich cześć obiedzie. Podczas obiadu wygłoszono szereg przemówień, między innemi przemawiał delegat rządu Roman, wyrażając nadzieję, że pobyt miłych gości bułgarskich w Polsce przyczyni się do zacieśnienia wzajemnych węzłów przyjaźni. Kurator Gąsiorowski wręczył gościom bułgarskim album miasta Wilna. W imieniu kół nauczycielskich przemawiał dr Zapaśnik, w imieniu sfer handlowych i przemysłowych witał wycieczkę p. Wiszkiewicz, ze strony Bułgarji wygłosili dłuższe przemówienia prof. dr Mładozenow i p. Tenow, prezes związku nauczycieli szkół średnich. Po obiedzie odbył się raut, urozmaicony produkcjami artystycznemi i tańcami. Raut przeciągnął się do późnej nocy przy niezwykle serdecznym nastrju. W dniu następnym goście zwiedzili szkoły i miasto, a wieczorem odjechali do Warszawy.

KRADZIEŻ WOTA Z KOŚCIOŁA. Ze Lwowa donoszą: Podczas odsłonięcia obrazu św. Kajetana w kościele ormjańskim w Tyśmienicy zauważono brak licznych wotów srebrnych i złotych, wartości kilkadziesiąt miljonów Mkp. Przeprowadzone dochodzenia policyjne wykazały, że kradzieży dokonano jeszcze w roku 1922 późną jesienią, a popełnił ją były sotnik wojsk Petlury, który przyjął posadę kościelnego w wspomnianym kościele, a, sprzeniewierzywszy 130.000 Mkp. na szkodę ks. Mardyrosiewicza, po dokonaniu kradzieży zbiegł w niewiadomym kierunku. Policja przedsięwzięła energiczne poszukiwania celem przyłapania świętokradzcy.

DŁUGOWIECZNOSC. Z Włocławka donoszą: Swieżo zmarła tam w przytułku tercjanek ś. p. Marja Topolska, która skończyła niedawno 103 rok życia.

STRAJK KUCHARZY W LUBLINIE. Jak z Lublina donoszą, wybuchł tam dnia 9 bm. strajk kucharzy w kilku pierwszorzędnych restauracjach. Strajk ma podkład ekonomiczny.

STRACENIE BANDYTÓW POLSKICH WE FRANCJI. Dnia 7 bm. stracono w Nancy — jak donoszą dzienniki francuskie — dwóch robotników polskich: Witkowskiego i Kaźmierowskiego, skazanych za morderstwo i rabunek, dokonane na folwarku Soxey. Stracenie nastąpiło przez ścięcie za pomocą gilotyny.

PROCES OFICERÓW SOWIECKICH. W trybunale wojennym w Moskwie rozpoczął się drugi proces dowódców i czerwonych oficerów brygady samochodów pancernych i tanków. Są oni oskarżeni o przywłaszczenie własności rządowej, o wynajmowanie osobom prywatnym wojskowych maszyn i o sprzedaż automobili rządowych i ich części zapasowych. W pierwszym analogicznym procesie, który odbył się niedawno, dowódca wszystkich pancernych sił zbrojnych republiki sowieckiej, znany bandyta Katowski, został skazany na karę śmierci. W obecnym procesie na ławie oskarżonych figurują najbliżsi jego pomocnicy: dowódca i komisarz brygady automobili pancernych i tanków, zarządzający składami i hangarami itd. Wszystkich oskarżonych jest 24 oficerów i komisarzy.

ZNAMIENNE OGŁOSZENIE podaje pewna wirtembeska gazeta, które w przetłumaczeniu brzmi, jak następuje: „Celem wzajemnego zakupienia tygodniowo jednego funta mięsa, poszukuje się spólników z udziałem kilku miljonów marek dla utworzenia spółki (G. m. b. H.). Oferty pod „głód" do ekspedycji".

DALSZE CEGIEŁKI WAWELSKIE ufundowali 5557 Natalji z Kramsztyków Aszerowej, dzieci; 5558 Pamięci Romana i Julji Bończa-Rutkowskich; 5559 Stanisław-Władysław Kaliński z Kaliny Wielkiej i Gumowa; 5560 Pamięci Aurelji Zajdlerówny i Witolda Zajdlera, rodzina; 5561 Stefanostwo Kowalscy z Warszawy z córką Heleną; 5562 Prof. Józefie Geberthnerównie, słuchaczce IV kursu wychow. fizycznego w Warszawie; 5563 Pamięci Kazimierza-Karola Mieszczańskiego, Marja i Lili Neve; 5564 Stanisława i Tadeusz Płowińscy, Warszawa; 5565 Ku czci Zofji Bokiewicz siostry; 5566 Ku czci Ludwika i Adeli Wysłouchów, dzieci i wnuki.

Od dnia 1 października br. cena cegiełki wawelskiej wynosić będzie 50 złotych polskich, przeliczonych według kursu urzędowego. Wszelkie wypłaty do redakcyj czasopism po tym terminie uskutecznione w kwotach niższych będą przyjmowane jedynie jako ofiary na odnowienie Wawelu.

STAN ATMOSFERY. Panujący nad Europą od dłuższego czasu układ ciśnień, złożony z wyżu barometrycznego, leżącego nad Karpatami i Bałkanami, oraz między Skandynawją północną i Islandją trwał w dniu wczorajszym w dalszym ciągu. W Polsce było pogodnie i ciepło. Podobnież i w Niemczech, Austrji, Szwajcarji i Węgrzech. Na wybrzeżach Morza Północnego i Bałtyckiego notowano mgły i lekkie zachmurzenie. Na zachodnich wybrzeżach Francji i w Anglji zachmurzenie było duże, a miejscami (Anglja) padały deszcze.

Warszawa: temperatura 20'1, maximum 25'6, minimum 13'1, dość pogodnie; Kraków: temperatura 17'1, maximum 25'9, minimum 8'1, przeważnie pogodnie.

Prognoza na piątek: Lekki lub przejściowy wzrost zachmurzenia, miejscami rano mgła, skłonność do burz, ciepło, na północy kraju chłodniej, wiatry z kierunków zachodnich.

NOWE WYDANIE PISM SZCZEPANOWSKIEGO. Nakładem Książnicy Polskiej wyszło ostatnio nowe (pośmiertne) wydanie „Myśli o Odrodzeniu Narodowem", znacznie rozszerzone i uzupełnione życiorysem autora na tle tworzonego przez niego przemysłu naftowego i błędnego koła „Nędzy Galicji", z którego on wskazywał drogę wyjścia. Myśli tego dzieła są dziś szczególnie aktualne.

TEATRY KRAKOWSKIE.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj po raz ostatni w tym tygodniu „Tragedja dzieci", która wraca na afisz w poniedziałek 17 bm. Jutro po raz pierwszy Rittnerowski „Człowiek z budki suflera" z pp. Kosmowską, Zalewską, Kossocką i Białkowskim w rolach głównych. Bohaterem „Człowieka z budki suflera" jest ulubiona postać Rittnerowska o nierealnym fantaście, którego życie ściąga na poziom swej powszedniości. Sztuka Rittnera powtórzona będzie w niedzielę wieczór. Po południu o godz. 4-ej „Monstre-Koncert" orkiestry załogi krakowskiej.

OPERA I OPERETKA. Dziś w piątek opera Gounoda „Faust" z gościnnym występem B. Fołańskiego, który zdobył sobie publiczność krakowską znakomitą kreacją Bartola w „Cyruliku sewilskim". Folański wystąpi w roli Mefista, dając poznać bogatą skalę swego talentu. W sobotę i niedzielę wieczór wystąpi gościnnie znakomita artystka opery warszawskiej i scen byłych cesarskich teatrów rosyjskich, Hanna Skwarecka, która po dłuższym pobycie za granicą da się po raz pierwszy usłyszeć w Krakowie. H. Skwarecka wystąpi w sobotę w operze Pucciniego „Tosca", którą uświetni również swym współudziałem K. Kruglowski. W niedzielę wieczór ukaże się H. Skwarecka w operze Verdiego „Trubadur".

Z TEATRU „BAGATELA". Dziś po raz piąty grana będzie świetna komedja Sidney'a Garricka pt. „Proces rozwodowy pani B.", który grany będzie do wtorku 18 bm. włącznie; we środę dnia 19 bm. premjera „Nieprzyjaciółki" D. Niccodemiego, w której wdzięczne pole do popisu mają p. Kozłowska w roli matki, nowopozyskana p. Horecka, oraz p. Brzeski, powracający na scenę „Bagateli". Nowe dekoracje projektu p. Cybulskiego podniosą i uzupełnią artystyczne zamierzenia reżysera p. Nowakowskiego.

KONKURS 15 ORKIESTR WOJSKOWYCH, który odbędzie się dnia 15 bm. o godz. 8 wieczorem i 16 bm. o godz. 11 w sali Starego Teatru, budzi wielkie zainteresowanie, czego dowodem, że znaczną część biletów już rozsprzedała firma Lipski przy ul. Sławkowskiej 9. Tożsamo „Monstre-Koncert", który odbędzie się dnia 16 bm. o godz. 4 po południu zapowiada się ze względu na swój bogaty i wielce artystyczny program, nader imponująco. Bilety już nabyć można w kasie teatru miejskiego im. Słowackiego.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Piątek, 14 bm.: „Tragedja dzieci".
Sobota, 15 bm.: „Człowiek z budki suflera".
Niedziela, 16 bm. po poł.: Monstre, koncert orkiestralny, wieczorem: „Człowiek z budki suflera".
Poniedziałek, 17 bm.: „Tragedja dzieci".
Wtorek, 18 bm.: „Człowiek z budki suflera".

TEATR OPERA I OPERETKA.

Piątek, 14 bm.: „Faust".
Sobota, 15 bm.: „Tosca".
Niedziela, 16 bm.: „Trubadur".

TEATR „BAGATELA".

Piątek, 14 bm.: „Proces rozwodowy p. B.".
Sobota, 15 bm. po poł.: „Wiera Mircewa"; wieczorem: „Proces rozwodowy p. B.".
Niedziela, 16 bm. po poł.: „Żabusia"; wieczorem: „Proces rozwodowy p. B.".
Poniedziałek, 17 bm.: „Proces rozwodowy p. B.".
Wtorek, 18 bm.: „Proces rozwodowy p. B.".
Środa, 19 bm.: „Nieprzyjaciółka".

KINOTEATR „REDUTA" (Lubicz 15):

Piątek, 14 bm.: „Szatańskie złoto".

Ze sportu

OLIMPJADA AKADEMICKA PAŃSTW BAŁTYCKICH.

Z początkiem bieżącego tygodnia wyjechała z Warszawy ekspedycja sportowa centrali polskich akad. związków sport., udająca się na „Olimpjadę akademicką państw bałtyckich" do Dorpatu. — W skład ekspedycji wchodzą najlepsze nasze siły lekkoatletyczne, między innymi pp. Chełmicki i Karczewski, mistrzowie Polski w biegach na 110 m. z pł. i na 200 m., tudzież pp. Dubieńska z Krakowa, oraz Mikołajski i Skerkowski z Poznania, którzy reprezentować będą nasz tenis. — Możemy być pewni, że nasi akademicy-sportowcy dołożą wszelkich sił, aby godnie odpowiedzieć pokładanemu w nich zaufaniu, tem bardziej, iż konkurencja ze strony Estonji i Finlandji (która również zapowiedziała swój udział), będzie niewątpliwie należała do najpoważniejszych. Największe dane mamy w biegach krótkich, dzięki doskonałym sprinterom: Weissowi i Piątkowskiemu.

Kierownictwo ekspedycji spoczywa w doświadczonych rękach p. Juljana Grunera, który wespół z p. Starkowskim reprezentować będzie również zarząd centrali polskiego A. Z. S.

Początek zawodów dnia 14 bm.

WIOŚLARSTWO.

Mistrzostwa Europy, rozgrywane na jeziorze Como, zostały zakończone. Wzięło w nich udział 9 państw: Belgja, Czechosłowacja, Francja, Holandja, Hiszpanja, Portugalja, Szwajcarja, Włochy i Węgry.

Wyniki poszczególnych biegów były następujące: czwórki ze sternikiem: 1) Szwajcarja, 2) Holandja, 3) Węgry, 4) Francja. Bieg skifów: 1) Szwajcarja, 2) Holandja, 3) Czechosłowacja. Dwójki ze sternikiem: 1) Szwajcarja, 2) Włochy, 3) Francja, 4) Belgja. W biegu ósemek: 1) Włochy, 2) Szwajcarja, 3) Czechosłowacja, 4) Francja, 5) Belgja. W ogólnej klasyfikacji miejsce pierwsze zajęła Szwajcarja, mając 6 punktów, za nią Włochy z 15 punktami i Francja z 21 punktami.

Na kongresie, który odbył się po zawodach, uchwalono między innemi, że mistrzostwa Europy w roku 1925 odbędą się w Czechosłowacji.

Z sali sądowej

ECHA DEMONSTRACJI ULICZNEJ.

Kraków, 14 września.

Wczoraj w sądzie okr. karnym w Krakowie toczyła się rozprawa przeciw Rozalji Banasiowej, Czesławowi Letnerowi i Władysławowi Teichmanowi, oskarżonym o zbrodnię gwałtu publicznego.

Obwinieni, według aktu oskarżenia, w czasie demonstracji ulicznej dnia 9 lutego 1923, wybili kamieniami szybę w firmie „Alba" przy ul. Szczepańskiej, oraz szyby w lokalu redakcji „Gońca" przy ul. Dunajewskiego.

Wkońcu oskarżeni są także o to, że stawiali opór aresztującym ich organom policji.

Dla wezwania świadków, którzy nie wszyscy przybyli na salę sądową, odroczono rozprawę. Bronią adw. dr Lustgarten i adw. dr Heski.

Uchwały Chadecji

Warszawa, 14 września. (Tel. wł.). Od dwóch dni obradował w Warszawie Zarząd główny i Klub poselski stronnictwa **Chrześcijańskiej Demokracji.** Rezultatem obrad było powzięcie między innemi następujących uchwał:

Stronnictwo Demokracji chrześcijańskiej widząc zawisło od lat kilku nad Polską **groźne niebezpieczeństwo bezładu walutowego** i płynące stąd niebezpieczeństwo społeczne wskutek stale pogarszającego się położenia szerokich warstw pracujących, upatruje jedyne wyjście z tego ciężkiego położenia:

1) **w natychmiastowem zastosowaniu radykalnych środków co do uzdrowienia skarbu,** tudzież

2) rychlejszem zapobieżeniu wzrastającemu z dnia na dzień **ubóstwa rzesz pracujących.**

Pierwszem zatem i podstawowem zadaniem państwa polskiego jest zupełne **wyrównanie deficytu państwowego,** a temsamem **wstrzymanie dalszej emisji marek.** Uchwalone już podatki i opłaty, wskutek nie dość sprawnie funkcjonującego aparatu podatkowego oraz niestosowania miernika złotego w chwili zapłaty, **nie osiągnęły wysokości potrzebnej do pokrycia niedoboru budżetowego.** Społeczeństwo winno więc aż do czasu normalnego wyrównania budżetu **składać co miesiąc podatek dodatkowy na naprawę skarbu.**

Pożyczka zagraniczna może służyć na pokrycie deficytu budżetowego tylko wtedy, **gdyby była długoterminową i umożliwiała spłaty bez wystawienia finansów Polski na nowe wahania.**

Do utworzenia banku emisyjnego przystąpić można dopiero **po zapewnieniu wyrównania deficytu budżetowego.** Wszystkich obywateli polskich **należy wezwać i dopuścić do składania złota i walut zagranicznych na udziały banku emisyjnego,** zapewniając im udziały i dywidendy w złotej walucie. **Udział kapitału zagranicznego w banku emisyjnym** jest dopuszczalny jedynie **z zastrzeżeniem przewagi wpływów państwowych i polskich na politykę kredytową i emisyjną banku.**

Państwo polskie skazane na dokonywanie jak najdalej posuniętych oszczędności, aż do czasu zupełnej sanacji finansów, **musi wstrzymać wszelkie świadczenia i subwencje ze skarbu państwa na cele, chociażby najlepsze, ale nie wynikające z konieczności państwowej.**

Celem uchronienia dochodów państwa od dewaluacji **należy niezwłocznie zastosować miernik złoty** nietylko przy wymiarze podatku. Wobec niegodziwego wyzysku skarbu państwa przez niektórych dłużników, korzystających z dogodnego kredytu banków państwowych, celem ułatwienia sobie tworzenia tajnych rezerw waluty i zapasów towarów, **należy zastosować bezwzględnie polityczne represje i odmówić im** wszelkiego kredytu.

Celem podtrzymania ciągłości skarbowej i finansowej polityki państwowej oraz chronienia skarbu przed próbami i eksperymentami **należy utworzyć Radę naprawy skarbu zaopatrzono w takie atrybucje i prawa w dziedzinie skarbowości państwowej,** jakie władza ustawodawcza przelać może w ramach konstytucji.

Obok naprawy skarbu również **naglącem zagadnieniem jest poprawa ciężkiej doli warstw pracujących.** Przyczyna złego jest dewaluacja marki, a tem samem obniżanie się wartości zarobków pracowników. Podnoszenie płac według wskazań komisji statystycznej **nie jest dostatecznym środkiem zaradczym.** Radykalną naprawą złego stanu rzeczy może być tylko **poprawa bytu pracowników przez: 1) ponowne rozpatrzenie budżetu robotniczego,** będącego obecnie podstawą dla komisji statystycznej celem dokonania nowych zmian, 2) **co najrychlejsze uchwalenie ustaw upoważniających rząd do regulowania warunków płacy i pracy przy współudziale pracodawców i pracobiorców,** tudzież dostosowania jak najdalej idących środków, nie cofając się nawet przed zastosowaniem sekwestru w stosunku do przedsiębiorstw które zamykały warsztaty pracy, nie zmuszone do tego względami gospodarczemi; 3) natychmiastowe **przystąpienie do zorganizowania zaopatrzenia ludności pracującej w artykuły spożywcze za pośrednictwem spółdzielni i związków komunalnych, 4 energiczna walka z drożyzną,** 5) natychmiastowa **skuteczna opieka nad bezrobotnymi i inwalidami,** oraz 6) załatwienie w możliwie krótkim przeciągu czasu niezbędnych ustaw z dziedziny ustawodawstwa społecznego.

FUZJA GRUPY POSŁA DĘBSKIEGO Z WYZWOLENIEM.

Warszawa, 13 września (Tel. wł.) Dziś obradowała komisja „sześciu", reprezentująca stronnictwa „Wyzwolenia", i grupę Dębskiego. Do komisji należą posłowie: Thugutt, Bagiński, sen. Woźnicki, Dębski, Wilkoński i sen. Wysłouch. W dniu jutrzejszym **zostaną sfinalizowane zasady układu, które mają być podstawą przyszłej fuzji obu stronnictw.** Po dokonaniu tego aktu ma odbyć się **kongres stronnictw,** co nastąpi prawdopodobnie już w październiku.

Jutro narady będą miały przebieg następujący:

O godz. 10 rano zbiorą się na wspólne posiedzenie rady naczelne klubów; o godzinie 2-giej przewodniczący zakomunikują zebranym wyniki narad; wieczorem zaś odbędzie się plenarne posiedzenie gospodarcze **obu już połączonych stronnictw.**

PRZEDSTAWICIELSTWA POLSKIE W TURCJI.

Warszawa, 14 września (Tel. wł.) W związku z zawarciem traktatu z Turcją **rząd polski przystępuje do zorganizowania placówek w Turcji.** Przedewszystkiem powołanym zostanie do życia konsulat polski w **Smyrnie,** na którego czele stanąć ma p. Maciejowski.

Napad na urzędnika polskiej delegacji w Moskwie

Moskwa, 13 września (AW). Dnia 7 września o godz. 1 w nocy, na jednej z ulic centrum Moskwy kilku niewykrytych bandytów **napadło na urzędnika polskiej delegacji reewakuacyjnej p. Ładę.** Bandyci ograbili p. Ładę z posiadanych pieniędzy.

Drożyzna w Gdańsku

Gdańsk, 13 września (PAT). Dzienniki gdańskie stwierdzają na podstawie danych statystycznych, że w czasie od dnia 3—10 bm., drożyzna wzrosła w porównaniu z tygodniem poprzednim **o 337.7 proc.,** w porównaniu zaś ze stanem przedwojennym wynosi wzrost drożyzny **7.599.943 razy więcej.**

Wśród robotników gdańskich panuje ogromne **wzburzenie z powodu niewłaściwego obliczania zarobków na podstawie złotego feniga, albowiem poziom cen podwyższył się na świecie po wojnie o 40 do 60 proc.,** tymczasem ustalone w złocie zarobki robotników gdańskich mają wynosić **50 proc. zarobków przedwojennych, a wynoszą obecnie tylko najwyżej 25 proc.,** o ile chodzi o ich siłę nabywczą. Wskutek tego wśród robotników ujawnia się coraz większe **niezadowolenie** i powszechnie mówią **o możliwości wybuchu ponownego strajku generalnego w Gdańsku.**

Gdańsk, 13 września (PAT). Na wczorajszem posiedzeniu Rady miejskiej miasta Gdańska senat wygłosił w formie wniosku nagłego projekt **podwyższenia emisji pieniędzy miejskich,** tak zwanego „notgeldu" o dalsze 1½ miljona marek do łącznej wysokości trzech biljonów. Przeciw nagłości głosowała cała lewica tj. socjaliści i komuniści, a oprócz tego Polacy. Wobec tego punkt ten **został zdjęty z porządku dziennego.**

Likwidowanie konfliktu grecko-włoskiego

Paryż, 13 września (PAT). Rada ambasadorów odbyła wczoraj posiedzenie, na którem jak donosi „Temps", zajmowała się **warunkami, od których zależy ewakuacja Korfu.** Ambasador włoski udzielił korespondentowi „Intransigeant" wywiadu, w którym oświadczył, że instrukcje, jakie otrzymał od Mussoliniego, są **bardzo umiarkowane.**

Ateny, 13 września (PAT). Poseł włoski zawiadomił ministra spraw zagranicznych, że okrętom greckim **wolno znów zawijać do portów włoskich.**

O SZYBKIE OPRÓŻNIENIE KORFU PRZEZ WŁOCHÓW.

Paryż, 13 września (PAT). Jak donosi „Petit Parisien", konferencja ambasadorów zamierza pozostawić Włochom do opróżnienia Korfu **czas dłuższy niż pierwotnie planowano, w każdym razie nie przekraczający ostatnich dni września.** Gdyby Włochy nie zgodziły się na to, to **Anglja zostawi sobie natychmiast swobodę działania.** Lord Creve zakomunikował wczoraj konferencji ambasadorów **o takiej dyrektywie rządu angielskiego.**

Pertinax pisze w „Echo de Paris", że **Anglja zostawi sobie swobodę działania, jeżeli w dniu dzisiejszym nie nastąpi porozumienie w sprawie opróżnienia Korfu.**

Oświadczenie Mussoliniego

Rzym, 13 września (AW). Jak informuje Ajencja Stefani, Mussolini złożył na wczorajszej radzie ministrów **sprawozdanie z sytuacji zewnętrznej.** Odnośnie do konfliktu z Grecją, stwierdził premjer, że dzięki energicznej postawie Włoch **usuniętą została interwencja Ligi Narodów.**

Co się tyczy Korfu, to Mussolini jeszcze raz podkreślił, że **Włochy opuszczą wyspę, jedynie po wypełnieniu przez Grecję zobowiązań.** Zagranica wywiera wprawdzie nacisk na Włochy, ten jednak jest zupełnie nie na miejscu, a nawet **wprost obrażający.**

Przechodząc do sprawy Rjeki, zaznaczył Mussolini, iż jedynie ze względu na wielkie trudności, z jakiemi walczy to terytorjum, zdecydowały się Włochy na zażądanie od rządu belgradzkiego **uregulowania całego problemu w odnośnym terminie.** W tej myśli przedłożono Jugosławji sprawiedliwy i ugodowy projekt, na który do ostatnich chwil nie nadeszła odpowiedź.

NOWY AMBASADOR FRANCUSKI PRZY WATYKANIE.

Rzym, 13 września (PAT). Następcą ambasadora francuskiego przy Watykanie Jonnarta ma być mianowany **Colrad.** Pierwotnie wymieniano jako kandydata na to stanowisko ambasadora w Hadze Charlesa Benoit'a.

POSEŁ POLSKI U KANCLERZA RZESZY.

Berlin, 13 września (PAT). Kanclerz Rzeszy dr Stresemann przyjął dnia 11 bm. posła Rzeczypospolitej polskiej **Olszowskiego na dłuższej audjencji. Tematem były stosunki polsko-niemieckie, oraz zagadnienia, dotyczące państwa niemieckiego.**

ORĘDZIE STRESEMANNA DO POINCAREGO

Paryż, 13 września (PAT). Pismo „Quotidien" donosi, że delegat berliński w komisji reparacyjnej przybywa do Paryża **ze specjalnem orędziem kanclerza Stresemanna do Poincarego.** Jak twierdzi pismo, kanclerz donosi w swem orędziu, że gdyby Francja nie była ustępliwa, to kanclerz będzie zmuszony do ustąpienia, **a wtedy grozi Niemcom upadek skutkiem koalicji skrajnej prawicy i skrajnej lewicy.**

SPOTKANIE BALDWINA Z POINCAREM.

Londyn, 13 września (PAT). Zgodnie z wiadomościami, otrzymanemi tu z Paryża, powrót premjera angielskiego z Aix-les-Bains i spotkanie **z Poincarem** w Paryżu wyznaczone zostały na dzień 21 września.

KOMISJA DLA SPRAW ROZBROJENIA.

Genewa, 13 września (PAT). Komisja dla spraw rozbrojenia pod przewodnictwem ministra **Skirmunta** kontynuowała dyskusję nad wstępem i pierwszemi pięcioma artykułami **traktatu o wzajemnej pomocy.** Rozważano, czy wstęp powinien powoływać się na artykuł 8-my paktu Ligi, dotyczący rozbrojenia, czy też na artykuł 10-ty dotyczący gwarancji. Tą drugą tezę **poparł delegat francuski.** W toku ogólnej dyskusji delegat litewski przemawiał przeciwko powoływaniu się na artykuł 10-ty, który implikowałby ogólne uznanie obecnych granic, do czego niektóre państwa nie mogą się zobowiązać.

W głosowaniu **przyjęto redakcję francuską.** Poprawka polska do art. pierwszego **została cofnięta.**

MARKA NIEMIECKA PRZESTAJE BYĆ NOTOWANA.

Bazylea, 12 września (PAT). Na tutejszej giełdzie **przestano notować markę niemiecką.**

NAPRĘŻENIE W HISZPANJI.

Barcelona, 13 września (PAT). Gubernator Primero de Rivera ogłosił proklamację, oskarżającą rząd o prowadzenie kraju do zguby i zawiadamiającą, że **partja wojskowa postanowiła objąć władzę i ogłosić stanę oblężenia. — O godz. 4 zajęte zostały centrale telefoniczne.** Wedle wiadomości, **rząd zbiera się pośpiesznie.**

Różne wiadomości polityczne

PRZYJAZD GRUPY PRZEMYSŁOWCÓW AUSTRJACKICH DO POLSKI. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że staraniem Izby handlowej austro-polskiej we Wiedniu oraz Izby handlowej wiedeńskiej uda się do Polski grupa przemysłowców austrjackich celem bliższego nawiązania stosunków handlowych między obu krajami. Wycieczce tej towarzyszyć będzie austrjacki minister handlu dr Schuerff.

PODRÓŻ EKONOMISTY CZESKIEGO PO POLSCE. Z ramienia Centrali czechosłowackich Izb handlowo-przemysłowych wyjechał w podróż informacyjną po Polsce p. Wiktor Heller, współpracownik i reprezentant ekonomicznego organu Centrali „Westnik ustrednich cesko-slovenskich obchodnich živnostenskich komor" (Mitteilungen der Centrale der czechoslowakischen Handel und Gewerbe Kammeern). P. Heller zamierza odwiedzić wszystkie Izby handlowe i przemysłowe w Polsce celem nawiązania z niemi kontaktu i zbadania, czy i o ile dałoby się nawiązać względnie ożywić stosunki między polskiemi a czechosłowackiemi firmami.

WYCIECZKA ANGIELSKA W KOWNIE. — Z Kowna donoszą: Wycieczka członków angielskiego parlamentu po zwiedzeniu Łotwy i Estonji, przybyła w liczbie 6 osób na Litwę kowieńską. Rząd litewski usilnie stara się o jak najlepsze przedstawienie stosunków państwowych swoim angielskim gościom, którzy, jak oświadczyli sami, przybyli jedynie w celu zapoznania się ze stosunkami, panującymi na Bałtyku.

Postulaty obszarników wielkopolskich

Do Warszawy przybyła delegacja zarządu oraz komisji włościańskiej Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu, celem przedstawienia rządowi trudności, w jakich znalazło się rolnictwo z powodu wysokich cen wszystkich towarów, niezbędnych dla rolników, a niskich w porównaniu z niemi cen zboża. Stanowisko rolników objaśniają uchwały komisji włościańskiej Zjednoczenia Producentów Rolnych, w których powiedziano:

„Komisja włościańska Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu, zebrana w dniu 6 bm. celem omówienia obecnego położenia w rolnictwie, stwierdza: 1) że obecny stosunek cen produktów rolnych, a zwłaszcza zboża, do cen produktów przemysłowych jest wprost katastrofalny dla rolnictwa; 2) że rolnicy nietylko otrzymują nadzwyczaj niskie ceny za płody rolne, ale ich zupełnie pozbyć się nie mogą z powodu braku gotówki u kupców, oraz że przy żądaniu natychmiastowego uregulowania gotówką otrzymują ceny za swoje produkty o jednę trzecią niższe niż notowania giełdowe; 3) że stan taki nietylko niszczy zupełnie warsztaty rolnicze, ale wprowadza najdalej idący rozstrój w cały organizm gospodarczy Polski, ponieważ najszerszej warstwie ludności uniemożliwia jakikolwiek rozwój i niszczy jej siłę zakupu; 4) że siła płatnicza rolnictwa jest tak zniszczona, iż ściągnięcie podatku będzie niemożliwe.

„Komisja włościańska zwraca uwagę rządu, że nakładanie cen wytycznych przez komisję drożyźniane w miastach i w województwach na wytwory rolnicze jest najzupełniej niesprawiedliwe, ponieważ nie artykuły żywnościowe, lecz artykuły przemysłowe, jak węgiel, żelazo, materjały itd. są głównym powodem dzisiejszej drożyzny. Komisja włościańska Zjednoczenia Producentów Rolnych żąda w imieniu wszystkich włościan zachodnich dzielnic Polski: 1) obniżenia cen artykułów przemysłowych w tej mierze, aby kupno ich było dla rolnictwa możliwe, a o ile obniżenie to okaże się nieprzeprowadzalne, aby rząd zechciał przez jak najszybsze otworzenie wywozu produktów rolnych wprowadzić normalny stosunek cen produktów do cen artykułów, które rolnictwo kupować musi; 2) ażeby do czasu polepszenia się tego stosunku rząd udzielił moratorjum w tym sensie, aby płatność wszelkich rachunków i weksli rolniczych przedłużono; 3) aby rząd zezwolił rolnictwu na płacenie podatków produktami rolniczemi i to po cenie światowej".

Dział ekonomiczny

SPRAWA POŻYCZKI ZAGRANICZNEJ.

Warszawski „Kurjer Poranny" donosi:

W związku z opublikowaniem już przez ajencję urzędową wyjazdem ministra skarbu, p. Kucharskiego, do Genewy w sprawie pieniędzy lokalnych gdańskich, komunikują, iż podróż ta ma na widoku również nowe próby o pożyczkę zagraniczną. Podobno p. Kucharski zamierza odbyć wycieczkę z Genewy do Paryża, aby nawiązać inne, już nie morganowskie, kombinacje finansowe. Jakie? — pozostaje to tajemnicą rządu.

*** OSZCZĘDNOŚCI ZŁOTOWE W P. K. O.** — Oszczędności na rachunki złotowe w Pocztowej Kasie Oszczędności składać można w urzędach pocztowo-telegraficznych. Zwykłe urzędy i agencje pocztowe oszczędności złotowych nie przyjmują, a to ze względu na niemożność terminowego informowania tych urzędów o zmianach kursu złotego polskiego.

*** PRZEMYSŁ W CZECHOSŁOWACJI.** Czechosłowacki przemysł żelazny i stalowy, dzięki okupacji Ruhry, jest stale pod znakiem dobrej konjunktury w przeciwieństwie do 1922 roku, kiedy przemysł ten przechodził ciężki kryzys. Zwłaszcza żelazo walcowane cieszy się wielkim popytem dla potrzeb wewnętrznych i na wywóz do Niemiec. — Również w pomyślnych warunkach jest obecnie czechosłowacki przemysł metalowy, dzięki ożywionemu zbytowi wyrobów na Bałkanach dla budowy okrętów.

LWOWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA. (13 września) Pszenica 750.000—775.000, żyto 410.000—420.000. Giełda bardzo licznie odwiedzana. Ogólny obrót około 130 ton. Wielki popyt na żyto przy stosunkowo słabej podaży. Sporadyczne transakcje w pszenicy oraz życie siewnem. Tendencja nieco zwyżkowa. Usposobienie ożywione.

Wiadomości giełdowe

Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Nasze życie gospodarcze stoi ciągle pod znakiem spadku marki polskiej, a niedawny, przemijający okres t. zw. stabilizacji był raczej złudzeniem, korygowanem zresztą wymownie przez ustawiczne zmniejszanie się siły kupna naszej waluty na rynku wewnętrznym. Nie może być inaczej wobec ogromnego postępu inflacji, a do chwilowego zatrzymania się kursu obcych walut i dewiz przyczynił się raczej brak większego ich zapotrzebowania ze strony przemysłu, który je mniej kupuje z powodu braku gotówki i niepewnej sytuacji na rynku handlowym.

To też giełda zurychska notuje od soboty coraz słabiej markę polską, a wczorajszy jej tam spadek jest niebywały. Więc wszystkie waluty i dewizy poszły w dalszym ciągu w górę. Dolarami robiono 310.000, Nowy York 313.000—315.000. Londyn 1,370.000—1,430.000—1.410.000. Zurych 56.250—56.000, Berlin 0'005, Wiedeń 440—450.

Nic dziwnego, że rynek akcyjny reaguje, mimo braku gotówki, dalszą zwyżką przeważnej części papierów. Na pogiełdzie Gazy płacono 6.200.000, żądano 6,500.000, p. ultimo żądano 7000, płacono 8000, Jaworzno 4.150.000—4,300.000, Len 365.000 Chybi 2,000.000—2,150.000, Gloria 85.000 żąd., Silesia 420.000, Lokomotywy 175.000.

CEDUŁA KURSOWA

z dnia 13 września 1923

W tysiącach marek polskich

	ofiarowano żądano	Transakcje
Akcje bankowe:		
Pol. Bank Przem.	80—100	88—93
Bank Hipoteczny	175—195	180
Bank Małopolski	110—130	125
Ziem. Bank Kred.	40—55	50—51
Powsz. Bank Kred.	20—25	23
Bank Komercjalny	30—40	
Bank Zw. Sp. zar.	575—625	
Akcje Tow. handlowych:		
Pol. Tow. handl.	80—100	87—92
Impex	1'1—1'6	1'2—1'25
Pharma	170—220	195—200
Polski Glob	6'5—8'5	
Żegluga Polska	20—30	25—28'5
Akcje Tow. przemysłowych:		
Zieleniewski	2000—2200	2050—2150
Cegielski	145—165	155—160
Parowozy	110—135	125—130
Automotor	50—80	
Potęga	1150—1550	
Trzebinia	170—200	180—190
Pocisk	150—200	
Górka	2700—3000	2800—2900
Siersza	1150—1350	1250—1320
Tepege	800—860	800—860
Polska Nafta	100—130	110—126
Pokucie	120—150	135—140
Oikos	750—850	800
Strug	225—275	250
Syndykat koszyk.	220—270	245—250
Trzebinia tłuszcze	700—800	750
Krakus	160—200	170—190
Chodorów	1300—1400	1335—1350
Ćmielów	210—240	235
Elektrownia Siersza	70—80	72—78
Niemojowski	160—180	
Kapelusze Myślenice	70—90	80

GIEŁDA WARSZAWSKA. (13 września). Dolary Stanów Zjedn. 299.000—270.000, sprzedaż 278.500, kupno 267.500. Belgja 14200—14100, sprzedaż 13200, kupno 13000, Berlin 0'029, Gdańsk 0'029. Londyn 1,400.000, sprzedaż 1.230.000, sprzedaż 1,240.000, kupno 1.220.000, Nowy York 299.000—270.000, sprzedaż 278.500, kupno 267.500. Paryż 17000—15700, sprzedaż 15850, kupno 1550. Praga 8220—8250. Szwajcarja 48300, sprzedaż 48750, kupno 47850, Wiedeń 3'89, sprzedaż 3'92, kupno 3'86, Włochy 13050.

Akcje: Bank dyskontowy Warszawa 1075, Bank handlowy Warszawa 1800, Bank dla handlu i przemysłu Warszawa 275—270, Bank kredytowy Warszawa 185, Bank małopolski Kraków 115—120. Bank przemysłowy Lwów 77½—80, Bank zachodni 730, Bank zjednoczenia ziem polskich 240—245, Bank zw. sp. zar. Poznań 600—590—595, Bank współdzielczy 350, Bank zw. ziemian 90—95, Bank wileński prywatny 245—247½—245, Sole potasowe 1400—1350, Puls 95—105—100, Wildt 170—185—175, Cukier Warszawa 9300—9200—9500—9150, drobne 2000—1900, Częstocice 6250—5700, Firley 135—155—145. Drzewny przemysł 45—57. Cegielski 147—137—140, Modrzejów 1775—1600—1630, Orthwein 125—135, Rudzki po 100 sztuk 775—640, drobne 800—740—780, Parowozy 130—120—125, Bednawski 85, Żegluga 30—31—31½, Elektryczność 1500, Spirytus 600—400, Polska nafta 115—100, Siła i Światło 185—182½—185, Ćmielów 245—240—247½, Norblin po 100 sztuk 300—295, po 50 sztuk 345—350, drobne 390—400, PTE 160—170—160, TPG 815, Klucze 200—180, Syndykat rolniczy warszawski 700—725—750, Kotki 70. Konopie 200—190, Tkanina 45—35, Kijewski 6000—590, Czersk 410—390, Goslawice 475—430—460, Michałów 700—635—675. Łazy 70—77½—75. Węgiel 950, po 50 szt. 1025—980—1140—1190, po 100 sztuk 965—900, drobne 1300. Lilpop-Rau po 100 sztuk 190—185, po 50 sztuk 220½. Ostrowiec 2150—2050—2075. 5 emisja 1925—2075—1875, Ron Zieliński 285—300—295, Starachowice 1225—1100—1140, Pocisk 225—240—225, Zieleniewski 1950—2000. Żyrardów 53000—54000—52000, Borkowski 200—185. Jabłkowscy 42—40½, Polbal 28, Nobel 200—400—375, Pustelnik 250—225, Chodorów po 100 sztuk 1210, drobne 1280—1290—1275, Spiess 432½—350—420. Polski przemysł naftowy 700—690.

GIEŁDA WIEDEŃSKA. (13 września). Amsterdam 27850, Zagrzeb i Belgrad 773, Berlin 0'06¼, Bruksela 3344, Budapeszt 375, Bukareszt 314, Chrystjanja 11280, Kopenhaga 12680, Londyn 222.000, Madryt 9380, Medjolan 3069, Nowy York 70935, Paryż 4072, Praga 2121, Sofja 683, Sztokholm 18570, Warszawa 0'25—0'26, Zurych 12635, dolary 70560, belgijskie 3305, bułgarskie 661, duńskie 12540, marka niemiecka 0'05½, angielskie 320.200, francuskie 4025, holenderskie 27650, włoskie 3043, jugosłowiańskie 764, norweskie 11140, polskie 0'24—0'26, rumuńskie 303, szwedzkie 18360, szwajcarskie 12520, hiszpańskie 9270, czeskie 2103, węgierskie 235.

Papiery lokacyjne: Renta majowa 1250, austr. renta koronowa 1000, renta lutowa 1900, węg. renta koronowa 9600, priorytety kolei południowej 555.100, Anglobank 362.000, Bankverein 229.000, Bodenkredit 475.000. Austr. zakład kredytowy 339.500, Bank depozytowy 99000, Laenderbank 360.000, Merkury 216.000, Unionbank 380.000, Bank obrotowy 159.000, Živnostenska 1.094.000. Kolej północna 24.900.000, Koleje austr. 958.000, Kolej południowa 250.000, Alpiny 786.000, Krupp 492.000, Huta Poldi 1,178.000, Rima 344.000, Skoda 1.429.000, Zieleniewski 510.000, Fanto 5.400.000, Gal. Karpaty 724.000, Galicja 35,000.000, Schodnica 2.390.000, Siersza 319.500.

GIEŁDA BERLIŃSKA. (13 września). Amsterdam 36.309.000 Buenos Aires 330.124.500 Bruksela 4,408.000 Chrystjanja 14.962.500, Kopenhaga 16.758.000, Sztokholm 24.538.500, Włochy 4.029.900, Londyn 418.950, Nowy York 92.169.000, Paryż 5.306.700, Szwajcarja 16.359.000, Hiszpanja 12.360.000, Japonja 44,088.000. Belgrad 997.500, Rio de Janeiro 8,977.500, Praga 2.793.000, Budapeszt 498.750, Sofja 917.700.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. (13 września). Berlin 0'000004,4, Holandja 220, Nowy York 560'25, Londyn 25'47, Paryż 32'20, Medjolan 24'52, Praga 16'75, Budapeszt 0'03, Bukareszt 2'50, Belgrad 6'10, Sofja 5'50, Warszawa 0'0020. Wiedeń 0'00.78¾, austr. korona stemplowana 0'00.79.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Młyńskie łuszczarki, fabrykat Braci Seck, Drezno, poleca do natychmiastowej dostawy Rolindustrja, S. A., Lwów, ul. Fredry 9. 2023 1 3

Adwokat Dr Braunfeld w Rzeszowie 2013 3 3 poszukuje rutynowanego **koncypienta** możliwie do substytucji uprawnionego. Posada zaraz do objęcia.

Akademik, żyd, rutynowany, wytrawny pedagog, obejmie guwernerkę u inteligentnych osób. Zgłoszenia pod „Sumienny“ do administracji „Nowej Reformy“. 2016 2 3

Beczki z piwa, większe ilości, w bardzo dobrym stanie, okazyjnie sprzedam. Zgłoszenia: ulica Dietlowska L. 99, I. piętro, na prawo. telefon Nr 522. 2018 2 2

Baczność Handel Przemysł. Zakładam książki, przeprowadzam szkontrum, robię bilanse, udzielam porady w książkowości i podatkach, obejmę buchalterję w godz. popoł. Zgłoszenia pod: **Rachmistrz** do Administracji „Nowej Reformy“. 1850 7 0

Wpisy na wzorową naukę pisania na maszynach codziennie od godziny 11-tej przed południem. Zakład powielania i pisania na maszynach „Wanda“, Kraków, ul. Florjańska 39, I. p., oficyny (przez podwórze). 1886

Podania do władz w różnych sprawach, korespondencję handlową, oferty, prospekta, cenniki, ogłoszenia do pism i t. p. układa i przepisuje Zakład powielania i pisania na maszynach „Wanda“, Kraków, ul. Florjańska 39, I. p., oficyny (przez podwórze) 1895

„Tkaniny Ludowe“

Kraków, Powiśle 10, II p.

Kapy, serwety, portjery, makaty, poduszki, szale, torebki, wełniaki i inne wyroby ludowe w wielkim wyborze. 540

Drukarnia Literacka

w Krakowie, ul. Jagiellońska 10

wykonuje: druki zwyczajne, druki ozdobne i kolorowe, książki: naukowe, szkolne, ze wszystkich działów wiedzy, do nabożeństwa, poezje, broszury, odezwy, wydawnictwa ludowe, kalendarze, roczniki, czasopisma, tygodniki, kosztorysy, sprawozdania, rachunki, memoranda, książki kupieckie: zwykłe i do kopjowania, nagłówki listowe, koperty, cenniki, katalogi, rejestra, prospekty, kwitarjusze, tabele, układy cyfrowe, zaproszenia ślubne, menu, programy, bilety wizytowe, karty i listy żałobne, adresy, powinszowania, karty korespondencyjne, karty noworoczne, udziały akcyjne, afisze, wszelkie druki dla sądów, urzędów, szkół i t. p.

po cenach nader przystępnych, szybko i gustownie, najładniejszemi modernistycznemi krojami pism, drukiem czarnym lub też kolorowym.

Telefon Nr 401. **Telefon Nr 401.**

Rządca: L. K. Górski.

Nowość! Nowość!

Wacław Grabiański

Niedyskrecje księżyca

(humoreski)

Strażniczki cnoty. — Fuszer. — Inny departament. — Tajemnica letniej nocy. — Przygoda samobójcy.

Cena zasadnicza 0.50.

Tegoż autora:

	Cena zasadn.
Wojenny balonik . .	1.—
Piekło	2.50
Rymy i proza . . .	1.50
Przesilenie	1.—
Dwie nowele	0.50

Mnożnik — ustalany przez Związek księgarzy-wydawców w Warszawie.

Gebethner i Wolff, Kraków.

Księgarnia katolicka

Kraków, ul. Florjańska 1

otrzymała na skład kilkanaście **ostatnich egzemplarzy** dzieł:

K. Bartoszewicz. Historja na usługach ludzi i stronnictw. Rok 1863. Tom drugi (rzadkość) Cena 7 500 Mk.

K. Bartoszewicz. Kwestjonarjusz małżeński i M. Bielskiego 10 przykazań mężowskich. Cena 2400 Mk.

K. Bartoszewicz. Wojna żydowska w r. 1859 (początki asymilacji i antysemityzmu). Cena 4.500 Mk.

K. Bartoszewicz. Pamiętniki Tadeusza Ogińskiego, wojewody trockiego, z początku XVIII. wieku. Cena 4.500 Mk. 82

Kupuję garderobę męską, używaną. Zawiadomienie korespondentką lub ustnie. Schmaus, Kraków, Szeroka 22. 1865 0 10

OFIARY KWASU MOCZOWEGO

Artretyk musi co miesiąc przeprowadzać kurację Urodonalem (głównie po nadużyciach w jedzeniu i piciu), która go zachowa przed atakami podagrycznemi, reumatycznemi i kolkami nerkowemi. Z chwilą, kiedy uryna przybiera kolor czerwony lub zawiera piasek, spieszcie po ratunek do Urodonalu.

Podagra
Reumatyzm
Piasek
Arterio-Sclerosa
Kwasy

Środek, polecony przez prof. **Lancereaux,** b. prezesa Akademji medycznej w swojem dziele o podagrze.

2031 1 2

Zatruty przez kwas moczowy, dręczony przez cierpienia, może być uratowany tylko przez

URODONAL CHATELAIN'A

ponieważ URODONAL rozpuszcza KWAS MOCZOWY.

UROBONAL Chatelain'a jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Przy kupnie należy domagać się zawsze firmy wynalazcy CHATELAIN'A.

Po wszelkie informacje zwracać się: **Warszawa, ul. Fredry 4, telefon 73-55 i 155-59.**

„ZIARNO“

MŁYN WALCOWY S. A. W PODGÓRZU - ZABŁOCIU

przy stacji kolejowej PODGÓRZE-WISŁA

poleca mąkę żytnią najprzedniejszej jakości, z własnego przemiału. Przyjmuje również żyto do przemiału od osób trzecich, względnie zamienia mąkę za żyto. Otręby najlepszej jakości zawsze na składzie.

Sprzedaż wagonami i częściowa. Własny tor przemysłowy. Najnowsze urządzenie, jako ostatni wyraz techniki, pozwala na wymiał najpiękniejszej mąki i najlepszego gatunku otrąb.

Telefon Nr 1115. 2026 1 2

FUTRA

ŻAKIETY ORAZ GALANTERJE

W Y K O N U J E

PRACOWNIA KUŚNIERSKA STANISŁAWA ZIEMBIŃSKIEGO

6 W KRAKOWIE KOPERNIKA 6

PO PRZYSTĘPNYCH CENACH.

1875

PRZEJEZDNYM

poleca się

BUFET ŚNIADANKOWY

ZYGMUNTA NUZIKOWSKIEGO

14 SZEWSKA 14

Codziennie świeże wędliny wiejskie, sery krajowe i zagraniczne, śledzie, sardynki i t. d. 1713

Ciepłe i zimne przekąski. Wina, miód i wódki własnego wyrobu.

Pierwsza krakowska wytwórnia przyborów pszczelniczych oraz wyrobów metalowych

WŁADYSŁAW GAWOR

Kraków ul. św. Tomasza 2

PRACOWNIA KAPELUSZY DAMSKICH „ANTONINA“

W KRAKOWIE UL. FLORJAŃSKA L. 13, I. P. (W PODWORCU)

poleca kapelusze damskie i oryginalne modele w wielkim wyborze, oraz przyjmuje wszelkie roboty w zakres modniarstwa wchodzące

po nader przystępnych cenach

PRZEWODNIK PO KRAKOWIE

Wawel i muzea:

Zamek królewski na Wawelu zwiedzać można od godziny 9 do zmroku. Wstęp do Zamku 1000 mkp. (Zarząd Zamku królewskiego tel. 1262). **Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu** zwiedzać można w dnie powszednie o godzinie 10, w niedzielę i święta po nabożeństwach. **Groby zasłużonych w krypcie na Skałce, grób Skargi w kościele św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Marji** zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństw, za zgłoszeniem się do zakrystji. **Muzeum Narodowe,** Sukiennice, tel. 168, otwarte jest codziennie od godz. 10—2, za opłatą 2000 mkp. od osoby; zbiorowe wycieczki otrzymują zniżki w kancelarji Muzeum w Sukiennicach. **Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, ul. Wolska 18,** wraz z lapidarjum, otwarte z wyjątkiem wtorków i piątków codziennie od godz. 10—2, za opłatą 1000 mkp. od osoby. Zniżki jak poprzednio. **Dom i muzeum Jana Matejki,** ul. Florjańska 41, dzieła i zbiory mistrza, otwarte codziennie od 10—2, za opłatą 800 mkp. od osoby. Zniżki jak poprzednio. **Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy Florjańskiej,** zabytek architektury z końca XV i XVI w., w lecie otwarty przez cały dzień, w miesiącach zimowych za zgłoszeniem się w kancelarji (najmniej 5 osób) za opłatą 1000 mkp. od osoby. Zniżki jak poprzednio. **Wieża Marjacka** w lecie otwarta codziennie od godz. 10—12. w miesiącach zimowych za zgłoszeniem się w kasie muzealnej w Sukiennicach. Opłata 1000 mkp. od osoby. Zniżki jak poprzednio. **Muzeum Czartoryskich,** ul. Pijarska 6, otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godz. 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadną święta. **Miejskie Muzeum przemysłowe,** ulica Smoleńsk 9, tel. 1339. otwarte od 10—1. **Muzeum etnograficzne,** na Wawelu otwarte codziennie. Wstęp w niedziele, wtorki i czwartki 50 mkp., w inne dni 100 mkp. **Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych,** pl. Szczepański 1, tel. 8, otwarta codziennie od g. 10—4. Wstęp 5000 mkp. **Wystawa przemysłu polskiego Ligi pomocy przemysłowej** ul. Straszewskiego 28, wstęp wolny od 9—1 i od 3—6.

Władze:

Województwo ul. Basztowa L. 26, tel. 1141; godz. przyjęć: wojewoda od 11—1. godz. urzęd.: od 8—3, dla stron od 10—1. **Starostwo krakowskie,** ul. Starowiślna L. 13, tel. 3554; godziny przyjęć: starosta od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3, dla stron od 10—1. **Magistrat,** plac WW. Świętych L. 3, tel. 46; godz. przyjęć w prezydjum miasta: od 12—2 z wyjątkiem niedziel i świąt; godziny urzędowe od 8—2. **Dyrekcja kolei państwowych,** plac Matejki L. 12, telefon 2458; godziny przyjęć: prezes dyrekcji od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3 z wyjątkiem niedziel i świąt. **Dyrekcja policji,** ul. Krupnicza L. 34, telefon 458; godziny urzędowe: od 8—3. **Izba skarbowa** (władza skarbowa II instancji na województwo krakowskie) ul. Helclów l. 2, II p., telefon Nr 225. Prezes Izby przyjmuje strony codziennie od godziny 12—1 z wyjątkiem niedziel i świąt; w biurach godziny dla stron od 11—1.

Kina.

TEATR ŚWIETLNY **„REDUTA“** Kraków, ul. Lubicz 15. Tel. 4300.

Dziś: Arcydzieło wytwórni Pathe w Paryżu **SZATAŃSKIE ZŁOTO** Wzmocniona orkiestra.

Kino „Opieka“ ul. Zielona 17. Czysty zysk dla inwalidów wojennych. Przedstawienia codziennie od godz. 5-tej, w święta od 3-ciej.

Wózki.

Wózki dziecięce własnego wyrobu, solidnie wykonane sprzedaje hurtownie i częściowo: **Ślusarnia W. Gołębiowskiego** Kraków, ul. św. Tomasza 17.

Składy fortepianów.

Rok założenia 1880. **FORTEPIANY PIANINA** pierwszorzędnych firm nowe i używane **Z. RABA NAST.** Kraków, ul. św. Anny 3

Największy w Małopolsce **skład fortepianów Heleny Smolarskiej** ul. Szewska 9, I. p. wyłączne zastępstwo firm światowej sławy jak:

Bechstein
Blüthner
Bösendorfer
Ehrbar
Förster
Seiler
Schweighofer
Steinweg
Quandt
Wirth

Zawsze na składzie instrumenta używane.

Fisharmonje: Kotykiewicza i Mannborga.

Telefon 4365 lub 1005.

Biura kupna i sprzedaży.

„Uczciwość“ Biuro kupna i sprzedaży kamienic, realności, folwarków sprzedaje i przyjmuje do kupna. Podwale 3, obok poczty.

Obuwie.

Stanisław Huchaj ul. św. Tomasza l. 9. Magazyn i pracownia obuwia damskiego, męskiego i dziecięcego. Najnowsze fasony angielskie, francuskie, warszawskie, stale na składzie w wielkim wyborze.

HUGO WEINMANN Kraków, ul. Starowiślna 6 poleca w wielkim wyborze bieliznę męską i obuwie luksusowe. Ceny umiarkowane.

OBUWIE po bardzo przystępnych cenach poleca znana solidna firma: **GIZELA BRAND Kraków, ul. Starowiślna l. 6.**

Magazyny kołder.

KOŁDRY materace, powłacze dla niemowląt, poduszki — poleca jedyna Katolicka pracownia wyrobów pościelowych **M. MATUSIEWICZ ul. Poselska L. 20.**

Zakłady tapicerskie.

Zakład tapicerski i magazyn mebli M. BARDACH Kraków, Florjańska l. 16.

Meble.

Rok zał. 1863. **MEBLE** stylowe — luksusowe biurowe **S. MANNE** Kraków, ul. Szpitalna 6 Telefon 4074.

SYPIALNIE JADALNIE Meble gięte, biurowe poleca magazyn mebli F. Honigwachs i J. Langer **Kraków Sienna 3**

Zakłady fotograficzne.

W 5 minutach wykonuje ulepszonym i najnowszym sposobem fotografje na legitymacje i paszporty, po nader niskiej cenie Zakład fotograficzny „Erna“ Kraków, ulica Starowiślna (plac Wielopole), przystanek tramwaju 3 i 6. Dla młodzieży szkolnej ceny zniżone.

Zakłady naukowe.

Prywatna uczelnia przygotowuje do wszelkich egzaminów, poprawek i t. p. w lekcjach indywidualnych — pod bezpośredniem kierownictwem profesorów. Opłaty najniższe. **Podania wnosić do kancelarji kursów „Matura“, ul. Grodzka 60.**

Farbiarnie chemiczne.

Przyjmuję do farbowania i chemicznego czyszczenia wszelką garderobę, którą wykonuję na żądanie do 24 godzin. Schmausowa, Kraków, ul. Grodzka 71, naprzeciw Hotelu „Royal“.

Księgarnie.

KSIĘGARNIA I SPRZEDAŻ GAZET „RUCH“ S. A. KRAKÓW, SZCZEPAŃSKA 9 TELEFON Nr 369.

Kilimy.

KILIMY tylko z zagranicznej wełny, najpiękniejsze — ogromny wybór **UL. GOŁĘBIA L. 3.**

Warsztaty.

Warsztaty kilimowe z grzebieniami, gobelinowe, tkackie, slojdowe, gotowe. Stolarnia Nycza, Gołębia 3

Zakłady krawieckie.

Pracownia ubiorów wojskowych i cywilnych Wincentego Żmudy Kraków, ul. św. Tomasza 21.

Biura ogłoszeń.

Ogłoszenia prasowe i reklamy kolejowe przyjmuje „RUCH“ S. A. Kraków, ul. Szczepańska 9. Telefon Nr 369.

KAMIENICA w Krakowie

w śródmieściu, dwupiętrowa, z dużem wolnem mieszkaniem (całe piętro) **do sprzedania.** Wiadomość: **„URSUS“ Ajencja handlowa, Kraków, ul. Sobieskiego 1.**

Kto raz skosztował CZEKOLADY „FRANÇOIS“ znanej kijowskiej fabryki F. GOŁOMBKA ten już nigdy innej nie kupi — bo cukry rosyjskie są pierwszemi w świecie.